

**VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO FONDO VALDYBOS
PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS
DIREKTORIAUS
Į S A K Y M A S**

**DĖL VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO VALSTYBĖS LĖŠOMIS
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2011 m. liepos 5 d. Nr. V-269
Vilnius

1. Tvirtinu Valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašą (pridedama).

2. Pripažįstu netekusiais galios:

2.1. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) direktoriaus 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. V-138 „Dėl Valstybės tarnautojų, profesinės karo tarnybos karių bei deleguotų asmenų sutuoktinių valstybinio socialinio draudimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [37-1360](#)) 1 punktą;

2.2. Fondo valdybos direktoriaus 2008 m. liepos 31 d. įsakymą Nr. V-347 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2008 m. kovo 20 d. įsakymo Nr. V-138 „Dėl Valstybės tarnautojų, profesinės karo tarnybos karių bei deleguotų asmenų sutuoktinių valstybinio socialinio draudimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. [92-3675](#));

2.3. Fondo valdybos direktoriaus 2005 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. V-108 „Dėl Motinų (įmočių), tėvų (įtėvių), faktiškai auginančių vaiką, arba vaiko globėjų, auginančių vaiką iki trejų metų, valstybinio socialinio pensijų draudimo tvarkos aprašo ir motinų (įmočių), tėvų (įtėvių), faktiškai auginančių vaiką, arba vaiko globėjų, auginančių vaiką iki trejų metų, sąrašų formavimo bei valstybės lėšų poreikio valstybiniam socialiniam pensijų draudimui apskaičiavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [45-1495](#)) 1 punktą;

2.4. Fondo valdybos direktoriaus 2007 m. liepos 27 d. įsakymą Nr. V-334 „Dėl Asmenų, auginančių vaiką iki trejų metų, valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [88-3515](#));

2.5. Fondo valdybos direktoriaus 2008 m. rugpjūčio 4 d. įsakymą Nr. V-357 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2007 m. liepos 27 d. įsakymo Nr. V-334 „Dėl Asmenų, auginančių vaiką iki trejų metų, valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. [92-3678](#));

2.6. Fondo valdybos direktoriaus 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakymą Nr. V-331 „Dėl Asmens, slaugančio neįgalų asmenį, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba visiškos negalios invalidą, valstybinio socialinio pensijų draudimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [109-3995](#));

2.7. Fondo valdybos direktoriaus 2008 m. lapkričio 13 d. įsakymą Nr. V-543 „Dėl Asmenų, slaugančių neįgalų asmenį, valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. [135-5289](#));

2.8. Fondo valdybos direktoriaus 2005 m. balandžio 27 d. įsakymo Nr. V-153 „Dėl Tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų dvasininkų ir tik vienuolyne dirbančių vienuolių valstybinio socialinio pensijų draudimo tvarkos aprašo

patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. [57-1997](#)) 1 punktą.

2.9. Fondo valdybos direktoriaus 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymą Nr. V-720 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2005 m. balandžio 27 d. įsakymo Nr. V-153 „Dėl Tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų dvasininkų ir tik vienuolyne dirbančių vienuolių valstybinio socialinio pensijų draudimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. [3-111](#)).

3. Į p a r e i g o j u:

3.1. Fondo valdybos Teisės skyrių šį įsakymą paskelbti leidinyje „Valstybės žinios“;

3.2. Fondo valdybos Komunikacijos skyrių paskelbti šį įsakymą Fondo valdybos interneto svetainėje ir Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų intraneto svetainėje;

3.3. Fondo valdybos Informacinės sistemos plėtros skyrių paskelbti šį įsakymą Fondo valdybos Draudėjų portale;

3.4. Fondo valdybos Dokumentų tvarkymo skyrių šio įsakymo elektroninius nuorašus išsiųsti Fondo valdybos direktoriaus pavaduotojams, Fondo valdybos skyriams, Fondo valdybos Vidaus audito departamentui, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritoriniams skyriams ir kitoms Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms bei įsakymo nuorašą išsiųsti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai.

DIREKTORIUS

MINDAUGAS SINKEVIČIUS

PATVIRTINTA

Valstybinio socialinio draudimo fondo
valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo
ministerijos direktoriaus
2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-269

**VALSTYBINIO SOCIALINIO DRAUDIMO VALSTYBĖS LĖŠOMIS TVARKOS
APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato asmenų, nurodytų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (toliau – VSD įstatymas) 4 straipsnio 2 dalies 3 – 6 punktuose, 4 dalies 3 punkte, 6 dalies 1 ir 4 punktuose, bei meno kūrėjo statusą turinčių asmenų, nurodytų VSD įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, draudimo valstybės lėšomis tvarką.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, VSD įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymu, Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu, Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymu, Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos diplomatinės tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymu, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymu, Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymu, Lietuvos Respublikos religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymu, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 647 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Biudžeto taisyklės), Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 435 „Dėl Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“, Duomenų apie apdraustuosius ir draudėjus pateikimo ir tikslinimo taisyklėmis, patvirtintomis Fondo valdybos direktoriaus 2010 m. birželio 4 d. įsakymu Nr. V-243 „Dėl Duomenų apie apdraustuosius ir draudėjus pateikimo ir tikslinimo taisyklių, socialinio draudimo pranešimų/prašymo formų ir jų elektroninių duomenų struktūros aprašų patvirtinimo“, Draudėjų finansinių ataskaitų sudarymo ir patvirtinimo taisyklėmis, patvirtintomis Fondo valdybos direktoriaus 2010 m. vasario 19 d. įsakymu Nr. V-94 „Dėl Draudėjų finansinių ataskaitų sudarymo ir patvirtinimo taisyklių patvirtinimo“, Asmens socialinio draudimo numerio suteikimo taisyklėmis, patvirtintomis Fondo valdybos direktoriaus 2014 m. gegužės 2 d. įsakymu Nr. V-277 „Dėl Asmens socialinio draudimo numerio suteikimo taisyklių patvirtinimo“, Elektroninės gyventojų aptarnavimo sistemos naudojimo taisyklėmis, patvirtintomis Fondo valdybos direktoriaus 2009 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-780 „Dėl Elektroninės gyventojų aptarnavimo sistemos naudojimo taisyklių ir Elektroninės gyventojų aptarnavimo sistemos elektroniniu parašu pasirašyto dokumento specifikacijos EGAS v1.0 patvirtinimo“, Specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio

įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. A1-120/V-346 „Dėl specialiųjų nuolatinės slaugos, nuolatinės priežiūros (pagalbos), lengvojo automobilio įsigijimo ir jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos ir transporto išlaidų kompensacijos poreikių nustatymo kriterijų sąrašo, tvarkos aprašo ir pažymų formų patvirtinimo“.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

3. Pagrindinės Tvarkos aprašo sąvokos ir santrumpos:

3.1. **1-SD pranešimas** – 1-SD pranešimas apie apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo pradžią.

3.2. **2-SD pranešimas** – 2-SD pranešimas apie apdraustųjų valstybinio socialinio draudimo pabaigą.

3.3. **Asmuo, auginantis vaiką iki trejų metų** – šeimos pasirinkimu vienas iš tėvų (įtėvių) arba asmuo, nustatyta tvarka paskirtas vaiko globėju, auginantis vaiką iki trejų metų, įskaitant vaiko gimimo dieną ir vaiko trejų metų sukakties dieną.

3.4. **Asmuo, atliekantis savanorišką praktiką** – asmuo, atliekantis savanorišką praktiką Užimtumo rėmimo įstatymo nustatyta tvarka.

3.5. **Asmuo, slaugantis neįgalų asmenį** – nesukakęs senatvės pensijos amžiaus vienas iš neįgalaus asmens tėvų (įtėvių) arba asmuo, nustatyta tvarka paskirtas neįgalaus asmens globėju arba rūpintoju, slaugantis namuose nurodytą neįgalų asmenį.

3.6. **Draudimas valstybės lėšomis** – asmenų, nurodytų VSD įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 3–6 punktuose, 4 dalies 3 punkte, 6 dalies 1 ir 4 punktuose bei meno kūrėjo statusą turinčių asmenų, nurodytų VSD įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, valstybinis socialinis draudimas, kai už šiuos asmenis valstybinio socialinio draudimo įmokas pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytus socialinio draudimo įmokų tarifus moka atitinkamų asignavimų valdytojai iš šiam tikslui numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų ar Meno kūrėjų socialinės apsaugos programas.

3.7. **Dvasininkas** – tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų dvasininkas arba vienuolis.

3.8. **EGAS** – Fondo valdybos Elektroninė gyventojų aptarnavimo sistema.

3.9. **Fondo valdyba** – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

3.10. **Fondo valdybos Karinių struktūrų skyrius** – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyrius.

3.11. **Fondo valdybos teritorinis skyrius** – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos teritorinis skyrius.

3.12. **Fondo valdybos Užsienio išmokų tarnyba** – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos Užsienio išmokų tarnyba.

3.13. **Kareivis** – Lietuvos Respublikos kariuomenės privalomosios pradinės karo tarnybos karys ar asmuo, atliekantis alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.

3.13¹. **Kursantas** – asmuo, kuris mokosi pataisos pareigūnų švietimo įstaigoje pagal profesinio mokymo programas.

Papildyta punktu:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

3.14. **Meno kūrėjas** – meno kūrėjo statusą turintis darbingo amžiaus asmuo.

3.15. **MMA** – Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga.

3.16. **Neįgalus asmuo** – asmuo, kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, arba visiškai negalios invalidas, pripažintas tokiu iki 2005 m. liepos 1 d.

3.17. **Neįgaliųjų slauga namuose** - kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatyme.

3.18. **Praktikantai** – profesinių mokyklų mokiniai, aukštųjų mokyklų studentai ir asmenys, teritorinių darbo biržų siųsti profesiniam mokymui ar profesinei rehabilitacijai, – jų profesinės veiklos praktikos įstaigoje ar įmonėje metu.

3.19. **Registras** – Lietuvos Respublikos apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų registras.

3.20. **SAM pranešimas** – SAM pranešimas apie apdraustuosius už ataskaitinį laikotarpį.

3.21. **SADM** – Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

3.22. **Valstybės lėšų poreikis** – apskaičiuota valstybinio socialinio draudimo įmokų už asmenų draudimą pagal šį Tvarkos aprašą suma, kurią į Valstybinį socialinio draudimo fondą turi pervesti atitinkamų asignavimų valdytojas.

3.23. **Valstybės tarnautojo sutuoktinis** – nesukakęs senatvės pensijos amžiaus ir negaunantis pajamų, susijusių su darbo santykiais, valstybės tarnautojo, profesinės karo tarnybos kario ar deleguoto asmens sutuoktinis tuo laikotarpiu, kai jis gyvena užsienyje kartu su valstybės tarnautoju ar deleguotu asmeniu, jeigu pastarasis asmuo deleguotas ar valstybės tarnautojas perkeltas į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, pasiūstas dirbti į specialiąją misiją, ar kai jis gyvena kartu su profesinės karo tarnybos kariu, jeigu profesinės karo tarnybos karys paskirtas atlikti karo tarnybą Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, užsienio valstybės ar tarptautinėje karinėje arba gynybos institucijoje, taip pat nesukakęs senatvės pensijos amžiaus ir neturintis draudžiamųjų pajamų Respublikos Prezidento sutuoktinis Respublikos Prezidento kadencijos laikotarpiu.

3.24. **VSD** – valstybinis socialinis draudimas.

Kitos šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos VSD įstatyme, Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatyme bei Biudžeto taisyklėse.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-639](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 155-8047 (2012-12-31), i. k. 112223VISAK000V-639

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

4. Šiuo Tvarkos aprašu turi vadovautis:

4.1. informacijos, reikalingos asmenų draudimui valstybės lėšomis, teikėjai, nurodyti Tvarkos aprašo 8 punkte (toliau – Informacijos teikėjai);

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

4.2. asmenys, draudžiami valstybės lėšomis;

4.3. Fondo valdyba, Fondo valdybos teritoriniai skyriai, Fondo valdybos Karinių struktūrų skyrius, Fondo valdybos Užsienio išmokų tarnyba.

5. VSD įmokos skaičiuojamos nuo MMA (išskyrus valstybės tarnautojų sutuoktinius ir turinčius draudžiamųjų pajamų meno kūrėjus) pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymu patvirtintus draudėjo ir apdraustojo tarifus.

6. Valstybinio socialinio draudimo rūšys, kuriomis draudžiami draudimo valstybės lėšomis sąlygas atitinkantys asmenys:

6.1. valstybiniu socialiniu pensijų draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims bei nedarbo socialiniu draudimu draudžiami:

6.1.1. valstybės tarnautojų sutuoktiniai;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

- 6.1.2. kareiviai;
- 6.1.3. asmenys, auginantys vaiką iki trejų metų;
- 6.1.4. asmenys, slaugantys neįgalų asmenį;
- 6.2. valstybiniu socialiniu pensijų draudimu tik pagrindinei pensijos daliai – dvasininkai;
- 6.3. nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu draudžiami:
 - 6.3.1. praktikantai;
 - 6.3.2. asmenys, atliekantys savanorišką praktiką;
 - 6.3.3. kursantai;

Papildyta punktu:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

6.4. valstybiniu socialiniu pensijų draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims, ligos ir motinystės socialiniu draudimu, o nuo 2012 m. sausio 1 d. ir sveikatos draudimu – meno kūrėjai.

7. Asmeniui, nurodytam Tvarkos aprašo 6.1.1–6.1.4 punktuose, kuris tuo pačiu laikotarpiu turi teisę į draudimą valstybės lėšomis kaip asmuo, nurodytas keliuose iš minėtų punktų, draudimas valstybės lėšomis vykdomas tik pagal vieną iš jų.

Kai asmuo turi teisę į draudimą valstybės lėšomis ir kaip asmuo, auginantis vaiką iki trejų metų, ir kaip asmuo, slaugantis neįgalų asmenį, draudimo valstybės lėšomis laikotarpį tikslina tas Fondo valdybos teritorinis skyrius, kurio draudimo valstybės lėšomis laikotarpis įrašytas į Registrą vėliau arba apima trumpesnę laikotarpį.

Asmeniui, nurodytam Tvarkos aprašo 6.1.1–6.1.4 punktuose, draudimas valstybės lėšomis vykdomas neatsižvelgiant į tai, kad asmuo gali įgyti teisę į draudimą valstybės lėšomis kaip asmuo, nurodytas Tvarkos aprašo 6.4 punkte.

7¹. Asmuo, nurodytas Tvarkos aprašo 6.3.1 ir 6.3.2 papunkčiuose, kuris tuo pačiu laikotarpiu turi teisę į draudimą valstybės lėšomis pagal abu minėtus papunkčius, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialiniu draudimu valstybės lėšomis draudžiamas tik vieną kartą. Fondo valdyba lėšų poreikio skaičiavimus teikia tam Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų valdytojai, kuriam anksčiausiai atsirado pareiga mokėti socialinio draudimo įmokas.

Papildyta punktu:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

8. Asmenų, turinčių teisę į draudimą valstybės lėšomis, draudimo valstybės lėšomis laikotarpius nustato (informuoja apie juos):

8.1. šie Informacijos teikėjai, kurie praneša apie tai Duomenų apie apdraustuosius ir draudėjus pateikimo ir tikslinimo taisyklėse nustatyta tvarka:

8.1.1. valstybės tarnautojo sutuoktinio – valstybės institucija, perkėjusi ar išsiuntusi valstybės tarnautoją į pareigas Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, tarptautinėje ar Europos Sąjungos institucijoje arba užsienio valstybės institucijoje, pasiuntusi dirbti į specialiąją misiją ar paskyrusi profesinės karo tarnybos karį atlikti karo tarnybą Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje, Lietuvos Respublikos atstovybėje prie tarptautinės organizacijos, užsienio valstybės ar tarptautinėje karinėje ar gynybos institucijoje, taip pat pagal Asmenų delegavimo į tarptautines ir Europos Sąjungos institucijas ar užsienio valstybių institucijas įstatymą asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija, Respublikos Prezidento kanceliarija;

8.1.2. kareivio – Fondo valdybos Karinių struktūrų skyriuje apskaitomi karinių struktūrų subjektai, kurie privalo apskaičiuoti ir mokėti VSD įmokas už Lietuvos Respublikos

kariuomenės privalomosios pradinės karo tarnybos karius ir asmenis, atliekančius alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, o už laikotarpį nuo 1995-01-01 iki 2001-12-31 – patys asmenys, atlikę privalomąją pradinę karo tarnybą ar alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą;

8.1.3. dvasininko – tradicinių ir kitų valstybės pripažintų religinių bendruomenių ir bendrijų centrinės buveinės;

8.1.4. praktikanto – įstaiga ar įmonė, kurioje profesinės mokyklos mokinys, aukštosios mokyklos studentas ar teritorinės darbo biržos siūstas profesiniam mokymui ar profesinei reabilitacijai asmuo atlieka profesinę praktiką.

8.1.5. asmens, atliekančio savanorišką praktiką – įmonė, įstaiga, organizacija ar kita organizacinė struktūra, kurioje asmuo atlieka savanorišką praktiką.

Papildyta punktu:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

8.1.6. kursanto – pataisos pareigūnų švietimo įstaiga, kurioje kursantas mokosi pagal profesinio mokymo programas.

Papildyta punktu:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

8.2. Fondo valdybos teritorinis skyrius, įvertinęs Registro duomenų bazės, apdraustojo ar kitų kompetentingų institucijų pateiktą informaciją:

8.2.1. asmenų, auginančių vaiką iki trejų metų – tėvų (įtėvių), auginančių vaiką iki trejų metų – analizuodamas Tvarkos aprašo 8.3.1 punkte nurodytus duomenis, o globėjų, auginančių vaiką iki trejų metų – gavęs globėjo prašymą;

8.2.2. asmenų, slaugančių neįgalų asmenį – gavęs asmens, slaugančio neįgalų asmenį, prašymą, o vėliau – analizuodamas Tvarkos aprašo 8.3.1 punkte nurodytus duomenis.

8.3. Fondo valdyba:

8.3.1. pateikia Fondo valdybos teritoriniams skyriams pagal Registro duomenų bazės, Fondo valdybos Karinių struktūrų skyriaus informacinės duomenų bazės, Lietuvos Respublikos gyventojų registro, Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos, Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie SADM (toliau – NDNT, tik dėl asmenų, slaugančių neįgalų asmenį) bei Valstybinės mokesčių inspekcijos pateiktus duomenis suformuotą informaciją apie tikslintinus Tvarkos aprašo 8.2 punkte nurodytų asmenų draudimo laikotarpius (siūlymų drausti ar nutraukti draudimą sąrašą, kurio įrašus nagrinėja atitinkamas Fondo valdybos teritorinis skyrius);

8.3.2. meno kūrėjams, pagal Kultūros ministerijos pateiktus duomenis apie meno kūrėjo statuso nustatymą bei netekimą, Registre įrašo laikotarpį nuo statuso įgijimo dienos (imtinai, bet ne anksčiau kaip 2011-01-01) iki senatvės pensijos amžiaus sukakties (neįskaitant senatvės pensijos amžiaus sukakties dienos).

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

9. Draudimo valstybės lėšomis laikotarpio duomenys (valstybės tarnautojo sutuoktinio atveju – papildomai nurodomi duomenys apie apskaičiuotas VSD įmokas ir sumas, nuo kurių jos apskaičiuotos) įrašomi į Registrą:

9.1. pagal 1-SD pranešimą ir 2-SD pranešimą apie valstybės tarnautojo sutuoktinio VSD laikotarpio pradžią bei pabaigą bei SAM pranešimą apie valstybės tarnautojo sutuoktinio VSD įmokas ir sumas, nuo kurių jos apskaičiuotos;

9.2. pagal 1-SD pranešimą ir 2-SD pranešimą apie kareivio, išskyrus karo prievolinkus, dalyvaujančius jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose, VSD laikotarpio pradžią bei pabaigą ir pagal SAM pranešimo SAM3SDP priedo apie karo prievolinko, dalyvaujančio jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose, VSD laikotarpio pradžią bei pabaigą;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-639](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 155-8047 (2012-12-31), i. k. 112223VISAK000V-639

9.3. pagal turimus duomenis įvertinus draudimo valstybės lėšomis sąlygas asmenims, auginantiems vaiką iki trejų metų;

9.4. pagal turimus duomenis įvertinus draudimo valstybės lėšomis sąlygas asmenims, slaugantiems neįgalų asmenį;

9.5. pagal 1-SD pranešimą ir 2-SD pranešimą apie dvasininko VSD laikotarpio pradžią bei pabaigą;

9.6. pagal 1-SD pranešimą ir 2-SD pranešimą apie praktikanto VSD laikotarpio pradžią bei pabaigą;

9.7. pagal 1-SD pranešimą ir 2-SD pranešimą apie asmens, atliekančio savanorišką praktiką, VSD laikotarpio pradžią bei pabaigą;

Papildyta punktu:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

9.8. meno kūrėjams – pagal Kultūros ministerijos pateiktus duomenis;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

9.9. pagal 1-SD pranešimą ir 2-SD pranešimą apie kursanto VSD laikotarpio pradžią bei pabaigą.

Papildyta punktu:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

10. Valstybės lėšų poreikį skaičiuoja:

10.1. Informacijos teikėjas už valstybės tarnautojų sutuoktinius, kareivius – kartą per mėnesį.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, *Žin.*, 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

10.2. Fondo valdyba:

10.2.1. už asmenis, auginančius vaiką iki trejų metų, asmenis, slaugančius neįgalų asmenį, dvasininkus – kartą per mėnesį;

10.2.2. už praktikantus – kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki kito kalendorinio mėnesio 15 dienos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

10.2.3. už asmenis, atliekančius savanorišką praktiką – kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki kito kalendorinio mėnesio 15 dienos;

Papildyta punktu:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

10.2.4. už meno kūrėjus – kartą per mėnesį, už praėjusius kalendorinių metų mėnesius, iki mėnesio 25 dienos;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

10.2.5. už kursantus – kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki kito kalendorinio mėnesio 15 dienos.

Papildyta punktu:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

11. VSD įmokas asignavimų valdytojai turi sumokėti šiais terminais:

11.1. už valstybės tarnautojų sutuoktinius ir už kareivius Informacijos teikėjai sumoka iki kito mėnesio 15 dienos;

Punkto pakeitimai:

11.2. už asmenis, auginančius vaiką iki trejų metų, asmenis, slaugančius neįgalų asmenį, dvasininkus – SADM sumoka Fondo valdybos ir SADM sutartyje nustatytais terminais;

11.3. už praktikantus – asmenis, teritorinių darbo biržų siūstus profesiniam mokymui ar profesinei reabilitacijai – Lietuvos Respublikos darbo birža prie SADM, o praktikantus – profesinių mokyklų mokinius, aukštųjų mokyklų studentus – Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija ne vėliau kaip iki to kalendorinio mėnesio, kurį Fondo valdyba pateikė lėšų poreikį, paskutinės dienos;

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

11.4. už asmenis, atliekančius savanorišką praktiką – SADM ne vėliau kaip iki to kalendorinio mėnesio, kurį Fondo valdyba pateikė lėšų poreikį, paskutinės dienos;

Papildyta punktu:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

11.5. už meno kūrėjus – Kultūros ministerija iki mėnesio paskutinės dienos moka trūkstamą VSD įmokų sumą pagal Fondo valdybos tą mėnesį pateiktą lėšų poreikio apskaičiavimą;

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

11.6. už kursantus – Teisingumo ministerija ne vėliau kaip iki to kalendorinio mėnesio, kurį Fondo valdyba pateikė lėšų poreikį, paskutinės dienos.

Papildyta punktu:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

12. Apdraustasis privalo nedelsdamas pranešti teisę į draudimą valstybės lėšomis nustatančiam subjektui (Tvarkos aprašo 8 punktas) apie socialinį draudimą kitoje valstybėje, nurodydamas socialinio draudimo laikotarpius, taip pat kitas aplinkybes, atitinkamai įvardintas Tvarkos aprašo II, IV ar V skyriuose, dėl kurių jis netenka teisės į draudimą valstybės lėšomis. Jei draudimo sąlygoms nustatyti reikalingą informaciją Fondo valdyba gavo elektroniniu būdu pagal asmens duomenų teikimo sutartis, nereikalaujama, kad apdraustasis pateiktų draudimo sąlygoms nustatyti reikalingus dokumentus ir/ar jų kopijas. Esant netikslumams, Fondo valdybos teritorinis skyrius kreipiasi į kompetentingą įstaigą dėl juridinę reikšmę turinčių aplinkybių patvirtinimo.

13. Draudimas valstybės lėšomis nevykdomas:

13.1. laikotarpiu, kai asmuo draudžiamas socialiniu draudimu kitoje valstybėje;

13.2. laikotarpiu nuo darbo Europos Sąjungos institucijoje pradžios, kai asmuo kreipėsi dėl pensinių teisių perkėlimo;

13.3. laikotarpiu, kai asmeniui taikomas kardomasis kalinimas (suėmimas) ar asmuo atlieka laisvės atėmimo bausmę.

14. Bendras tėvų (įtėvių), auginančių vaiką iki trejų metų, prašymas dėl vieno iš jų draudimo valstybės lėšomis (Tvarkos aprašo 24 punktas), globėjo, auginančio vaiką iki trejų metų, arba asmens, slaugančio neįgalų asmenį, prašymas dėl draudimo valstybės lėšomis pateikiamas bet kuriam Fondo valdybos teritoriniam skyriui asmeniškai atvykus arba paštu, jei parašų tikrumas yra patvirtintas notarine tvarka. Siunčiant prašymą paštu, kartu pateikiama asmens tapatybės dokumento kopija, patvirtinta notarine tvarka. Bendras tėvų (įtėvių), auginančių vaiką iki trejų metų, prašymas dėl vieno iš jų draudimo valstybės lėšomis gali būti pateikiamas naudojantis EGAS arba šiame punkte minėtais kitais būdais pateikiant du atskirus prašymus, išreiškiančius bendrą valią.

15. Fondo valdybos teritorinis skyrius privalo informuoti dėl draudimo valstybės lėšomis besikreipiantį asmenį apie:

15.1. nustatytą draudimo valstybės lėšomis laikotarpį;

15.2. prievolę pranešti raštu Fondo valdybos teritoriniam skyriui apie socialinį draudimą kitoje valstybėje;

15.3. sąlygas, dėl kurių jis gali prarasti teisę į draudimą valstybės lėšomis, bei šių sąlygų tikrinimo tvarką;

15.4. kitas su šio asmens draudimu valstybės lėšomis susijusias aplinkybes.

16. Sumos, nuo kurių už apdraustuosius jų VSD laikotarpiu buvo sumokėtos ar turėjo būti sumokėtos VSD įmokos į VSD fondo biudžetą, laikomos šių apdraustųjų asmenų atitinkamos VSD rūšies draudžiamosiomis pajamomis, tačiau nelaikomos asmenų gautomis pajamomis.

II. VALSTYBĖS TARNAUTOJŲ SUTUOKTINIAI

17. VSD įmokos pagal nustatytus draudėjo ir apdraustojo tarifus mokamos iš valstybės institucijoms patvirtintų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų. Minėtų įmokų dydis skaičiuojamas atitinkamai nuo valstybės tarnautojo ar profesinės karo tarnybos kario 0,5 pareiginės algos arba pagal delegavimo sutartį deleguoto asmens 0,5 darbo užmokesčio, arba Respublikos Prezidento 0,5 darbo užmokesčio.

18. Deleguotų asmenų sutuoktiniai draudžiami tik tuo atveju, jei deleguotam asmeniui darbo užmokestį ir nuo jo priskaičiuotas VSD įmokas moka asmenį delegavusi Lietuvos Respublikos deleguojančioji institucija.

19. Valstybės tarnautojo sutuoktinis netenka teisės į draudimą valstybės lėšomis, kai sukanka senatvės pensijos amžius. Valstybės tarnautojų sutuoktiniai (išskyrus Prezidento sutuoktinį) neturi teisės į draudimą valstybės lėšomis tuo laikotarpiu, kai jie gauna pajamas, susijusias su darbo santykiais, o Prezidento sutuoktinis neturi teisės į draudimą valstybės lėšomis, kai turi draudžiamųjų pajamų.

20. Fondo valdybos teritorinis skyrius, nustatęs, kad valstybės tarnautojo sutuoktinis turi pajamų, susijusių su darbo santykiais (Prezidento sutuoktinio atveju – draudžiamųjų pajamų), ar sukako senatvės pensijos amžius, pateikia Informacijos teikėjui reikalavimą atitinkamai patikslinti (pateikti) 1-SD pranešimą ir/ar 2-SD pranešimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

III. KAREIVIAI

21. Informacijos teikėjai – Fondo valdybos Karinių struktūrų skyriuje apskaitomi karinių struktūrų subjektai už kareivius priskaičiuotas VSD įmokas sumoka į Fondo valdybos Karinių struktūrų skyriaus VSD lėšų surenkamąją sąskaitą, tačiau neteikia SAM pranešimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

21¹. Informacijos teikėjai už karo prievolininkus, dalyvaujančius jaunesniųjų karininkų vadų mokymuose, priskaičiuotas VSD įmokas sumoka į Fondo valdybos Karinių struktūrų skyriaus VSD lėšų surenkamąją sąskaitą ir kas mėnesį pateikia SAM pranešimą (SAM3SDP priedą), kuriame nurodomi asmenų, kurie dalyvavo mokymuose, VSD laikotarpiai atitinkamą kalendorinį mėnesį.

Papildyta punktu:

Nr. [V-639](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 155-8047 (2012-12-31), i. k. 112223VISAK000V-639

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

22. Pagal Informacijos teikėjų pateiktus 1-SD pranešimų, 2-SD pranešimų ir SAM pranešimų (SAM3SDP priedų) duomenis suformuotas Valstybinio socialinio draudimo ir sveikatos draudimo fondų lėšų finansines ataskaitas F4 Informacijos teikėjai patvirtina Draudėjų finansinių ataskaitų sudarymo ir patvirtinimo taisyklėse nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-639](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 155-8047 (2012-12-31), i. k. 112223VISAK000V-639
Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

23. Tvarkos aprašo 22 punkte nurodytų duomenų sutikrinimui Informacijos teikėjo prašymu Fondo valdybos Karinių struktūrų skyrius pateikia Informacijos teikėjui asmenų, už kuriuos turėjo būti apskaičiuotos VSD įmokos, ar asmenų, apie kuriuos buvo pateikti 1-SD pranešimai, 2-SD pranešimai ar SAM pranešimai (SAM3SDP priedai), sąrašus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-639](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 155-8047 (2012-12-31), i. k. 112223VISAK000V-639
Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

23¹. Kareivių draudimo duomenų tvarkymas už praėjusius laikotarpius:

23¹.1. Duomenys apie privalomosios pradinės karo tarnybos laikotarpį nuo 1995-01-01 iki 2001-12-31 įrašomi į Registro duomenų bazę, tikslinami, kai apdraustasis kreipiasi į Fondo valdybos teritorinį skyrį, pateikdamas prašymą ir karinį liudijimą;

23¹.2. Duomenys apie privalomosios pradinės karo tarnybos karių ir asmenų, atliekančių alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, pradžią laikotarpiu nuo 2002-01-01 įrašomi į Registro duomenų bazę, tikslinami pagal Informacijos teikėjų Karinių ir joms prilygintų struktūrų skyriui pateiktus 1-SD ir 2-SD pranešimus, nenurodant draudžiamųjų pajamų ir valstybinio socialinio draudimo įmokų sumų.

Papildyta punktu:

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

IV. ASMENYS, AUGINANTYS VAIKĄ IKI TREJŲ METŲ

24. Motinų (įmotei), tėvų (įtėvių) draudimas valstybės lėšomis nuo vaiko gimimo dienos taikomas jo motinai (įmotei), kol vaiko tėvai (įtėviai) neapsisprendžia kitaip. Apsisprendimu kitaip laikomas bendro tėvų (įtėvių) prašymo dėl vieno iš jų draudimo valstybės lėšomis pateikimas Fondo valdybos teritoriniam skyriui, o nepateikus tokio prašymo – vieno iš tėvų (įtėvių) išėjimas atostogų vaikui prižiūrėti, kol jam sueis treji metai. Asmenims suteiktų atostogų vaikui prižiūrėti, kol jam sueis treji metai, laikotarpiai nustatomi pagal draudėjų pateikiamus Fondo valdybos teritoriniam skyriui 9-SD pranešimus apie apdraustajam suteiktas (atšauktas) tėvystės atostogas arba atostogas vaikui prižiūrėti.

25. Jei teismo sprendimu (nutartimi) nustatyta vaiko iki trejų metų gyvenamoji vieta su vienu iš tėvų (įtėvių), draudimas valstybės lėšomis taikomas su vaiku gyvenančiam tėvui (įtėviui) ar motinai (įmotei).

26. Mirus vienam iš tėvų (įtėvių), jo draudimas valstybės lėšomis baigiamas mirties dieną, o nuo kitos dienos draudimas valstybės lėšomis taikomas kitam iš tėvų (įtėvių), jeigu jis atitinka draudimo valstybės lėšomis sąlygas.

27. Globėjas, auginantis vaiką iki trejų metų, draudžiamas valstybės lėšomis pagal jo pateiktą prašymą nuo teisės į šį draudimą atsiradimo dienos. Kartu su prašymu pateikiamas savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas dėl vaiko laikinosios globos arba teismo nutartis dėl vaiko nuolatinės globos nustatymo.

28. Asmuo, auginantis vaiką iki trejų metų, kuriam turi būti taikomas draudimas valstybės lėšomis pagal Tvarkos aprašo 24–27 punktus, turi teisę į draudimą valstybės lėšomis tuo laikotarpiu, kai tenkinamos šios sąlygos:

28.1. yra deklaravęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje;

28.2. augina vaiką iki trejų metų Lietuvos Respublikoje;

28.3. neturi draudžiamųjų pajamų (savarankiškai dirbantis asmuo, auginantis vaiką iki trejų metų, valstybės lėšomis draudžiamas Tvarkos aprašo 29 punkte nustatyta tvarka);

28.4. nėra privalomai draudžiamas valstybiniu socialiniu pensijų draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims bei nedarbo socialiniu draudimu;

28.5. nėra draudžiamas socialiniu draudimu kitoje valstybėje;

28.6. motinos arba tėvo valdžia neapribota, vaikas teismo sprendimu neatskirtas nuo motinos arba tėvo, vaikui nepaskirtas globėjas (tik motinoms, tėvams arba įmotėms, įtėviams);

28.7. vaiko globa nepanaikinta, globėjas neatleistas nuo pareigų atlikimo teismo nutartimi (tik globėjams).

29. Asmuo, auginantis vaiką iki trejų metų, draudžiamas valstybės lėšomis tik tuo atveju, jeigu jis tuo laikotarpiu neturi draudžiamųjų pajamų. Ši nuostata taikoma ir savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie verčiasi individualia veikla turėdami verslo liudijimą ir augina vaiką iki trejų metų. Savarankiškai dirbančių asmenų, auginančių vaiką iki trejų metų, išskyrus tuos, kurie verčiasi individualia veikla turėdami verslo liudijimą, draudimas valstybės lėšomis valstybinei socialinio draudimo pensijos pagrindinei ir papildomai dalims gauti vykdomas tik pasibaigus gautų pajamų (pelno) deklaravimo terminui ir nustačius, kad šie asmenys neturi draudžiamųjų pajamų, o draudimas valstybės lėšomis nedarbo socialiniu draudimu vykdomas tik tuo atveju, jeigu šis asmuo pagal įstatymus nėra privalomai draudžiamas nedarbo socialiniu draudimu kitu pagrindu.

Gaunančių pajamas iš sporto veiklos, atlikėjo veiklos arba pagal autorines sutartis asmenų, auginančių vaiką iki trejų metų, draudimas valstybės lėšomis valstybinės socialinio draudimo pensijos pagrindinei ir papildomai dalims gauti nevykdomas jų VSD laikotarpiu. Asmenys, nurodyti VSD įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje, jų VSD laikotarpiu auginantys vaiką iki trejų metų, draudžiami valstybės lėšomis nedarbo socialiniu draudimu (tik tuo atveju, jeigu šie asmenys pagal įstatymus nėra privalomai draudžiami nedarbo socialiniu draudimu kitu pagrindu).

30. Asmuo, deklaravęs savo gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, laikomas auginančiu vaiką Lietuvos Respublikoje, kai:

30.1. vaiko gyvenamoji vieta deklaruota Lietuvos Respublikoje;

30.2. vaiko gyvenamoji vieta dar nedeklaruota, bet asmeniui suteiktos atostogos vaikui prižiūrėti, arba abiejų vaiko tėvų (įtėvių) gyvenamoji vieta deklaruota Lietuvos Respublikoje, arba pateiktas bendras tėvų (įtėvių) prašymas dėl vieno iš jų draudimo valstybės lėšomis, arba pateiktas motyvuotas vaiką auginančio asmens prašymas, kuriame patvirtinama, kad vaikas auginamas Lietuvos Respublikoje.

31. Auginant vieną vaiką, draudimas valstybės lėšomis vykdomas vienam asmeniui. Jeigu turintys teisę į draudimą valstybės lėšomis motina (įmotė) ir tėvas (įtėvis) augina du ar daugiau vaikų iki trejų metų, draudimas valstybės lėšomis gali būti vykdomas abiem tėvams (įtėviams).

32. Bendrame tėvų (įtėvių) prašyme dėl vieno iš jų draudimo valstybės lėšomis nurodytam asmeniui draudimas valstybės lėšomis taikomas (Tvarkos aprašo 24 punktas) nuo šio prašymo pateikimo dienos. Fondo valdybos teritorinio skyriaus sprendimu draudimas valstybės lėšomis gali būti taikomas pagal bendrą tėvų (įtėvių) prašymą nuo jame nurodytos ankstesnės datos, išskyrus tuos atvejus, kai:

32.1. keičiamas tėvų (įtėvių) apsisprendimas (Tvarkos aprašo 24 punktas);

32.2. draudimo valstybės lėšomis laikotarpis buvo įvertintas skiriant išmokas pagal Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą ar Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymą;

32.3. bendras tėvų (įtėvių) prašymas pateikiamas EGAS.

V. ASMENYS, SLAUGANTYS NEĮGALŲ ASMENĮ

33. Asmuo, slaugantis neįgalų asmenį, draudžiamas valstybės lėšomis pagal jo pateiktą prašymą nuo teisės į šį draudimą atsiradimo dienos. Prašymas pateikiamas Tvarkos aprašo 14 punkte nustatytais būdais, kartu su prašymu pateikiant:

33.1. Savo ir slaugomo neįgalaus asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus. Užsienio valstybių išduotas vaiko gimimo liudijimas turi būti išverstas į lietuvių kalbą ir legalizuotas arba patvirtintas pažyma (*Apostille*). Užsienio valstybių piliečiai ir asmenys be

pilietybės turi pateikti leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje arba leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.

33.2. Slaugomo asmens Specialiųjų poreikių nustatymo pažymą, kurioje nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, jei šis poreikis nustatytas po 2013 m. liepos 1 d., arba slaugomo asmens Specialiojo nuolatinės slaugos poreikio nustatymo pažymą, jei šis poreikis nustatytas nuo 2005 m. liepos 1 d. iki 2013 m. birželio 30 d. (jei atitinkami duomenys gauti pagal asmens duomenų teikimo sutartį, šių pažymų pateikti nereikia).

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-19](#), 2013-08-13, *Žin.*, 2013, Nr. 89-4455 (2013-08-22), i. k. 113223VISAK000VE-19

33.3. Slaugomo asmens visiškos negalios invalidumą patvirtinantį dokumentą, jei visiška negalia nustatyta iki 2005 m. liepos 1 d.

33.4. Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą dėl vaiko laikinosios globos (rūpybos) nustatymo arba teismo nutartį dėl vaiko nuolatinės globos nustatymo, arba teismo sprendimą (nutartį) dėl globos (rūpybos) nustatymo pilnamečiui asmeniui (pateikia globėjas ar rūpintojas).

33.5. Slaugomo neįgalaus asmens gimimo liudijimą (pateikia vienas iš tėvų (įtėvių)).

34. Asmuo, slaugantis neįgalų asmenį (toliau šiame punkte – slaugantis asmuo), turi teisę į draudimą valstybės lėšomis tuo laikotarpiu, kai tenkinamos šios sąlygos:

34.1. slaugančio asmens ir slaugomo asmens gyvenamoji vieta deklaruota Lietuvoje;

34.2. neįgaliam asmeniui nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis arba nepasibaigęs visiškos negalios invalidumo terminas;

34.3. slaugantis asmuo yra nesukakęs Lietuvos Respublikos valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymo nustatyto senatvės pensijos amžiaus;

34.4. slaugantis asmuo nėra privalomai draudžiamas valstybiniu socialiniu pensijų draudimu pagrindinei ir papildomai pensijos dalims bei nedarbo socialiniu draudimu;

34.5. slaugantis asmuo neturi draudžiamųjų pajamų;

34.6. slaugantis asmuo negauna jam pačiam priklausančios:

34.6.1. valstybinės socialinio draudimo pensijos, išskyrus valstybinę socialinio draudimo našlių (maitintojo netekimo) pensiją;

34.6.2. valstybinės pensijos, kurią skiria ir/ar moka Fondo valdybos teritoriniai skyriai;

34.6.3. valstybinės pensijos, kurią skiria ir moka ne Fondo valdybos teritoriniai skyriai;

34.6.4. šalpos pensijos, socialinės pensijos arba šalpos pensijos už invalidų slaugą namuose, kurias reglamentuoja Lietuvos Respublikos valstybinių šalpos išmokų įstatymas;

34.7. slaugantis asmuo nėra draudžiamas socialiniu draudimu kitoje valstybėje;

34.8. globa (rūpyba) nepasibaigusi, globėjas (rūpintojas) nenušalintas nuo pareigų atlikimo teismo nutartimi (taikoma tik globėjams ir rūpintojams);

34.9. neįgaliam asmeniui nepaskirtas globėjas ar rūpintojas (taikoma, kai neįgalų asmenį slaugo vienas iš jo tėvų (įtėvių));

34.10. nėra apribota slaugančio asmens – tėvo arba motinos – tėvų valdžia slaugomam neįgaliam asmeniui;

34.11. neįgalus asmuo nėra apgyvendintas stacionarioje globos, auklėjimo ar slaugos įstaigoje;

34.12. slaugantis asmuo neatlieka laisvės atėmimo bausmės, jam netaikomas kardomasis kalinimas (suėmimas).

35. Asmuo, slaugantis neįgalų asmenį, draudžiamas valstybės lėšomis tik tuo atveju, jeigu jis tuo laikotarpiu neturi draudžiamųjų pajamų. Ši nuostata taikoma ir savarankiškai dirbantiems asmenims, kurie verčiasi individualia veikla turėdami verslo liudijimą ir slaugo neįgalų asmenį. Savarankiškai dirbančių asmenų, slaugančių neįgalų asmenį, draudimas valstybės lėšomis pagal šį Tvarkos aprašą valstybinei socialinio draudimo pensijos pagrindinei ir papildomai dalims gauti vykdomas tik pasibaigus gautų pajamų (pelno) deklaravimo terminui ir nustačius, kad šie asmenys neturi draudžiamųjų pajamų, o draudimas valstybės lėšomis nedarbo socialiniu draudimu vykdomas tik tuo atveju, jeigu šis asmuo pagal

įstatymus nėra privalomai draudžiamas nedarbo socialiniu draudimu dėl kitų aplinkybių.

Gaunančių pajamas iš sporto veiklos, atlikėjo veiklos arba pagal autorines sutartis asmenų, slaugančių neįgalų asmenį, draudimas valstybės lėšomis valstybinės socialinio draudimo pensijos pagrindinei ir papildomai dalims gauti nevykdomas jų VSD laikotarpiu. Asmenys, nurodyti VSD įstatymo 4 straipsnio 5 dalyje, jų socialinio draudimo laikotarpiu slaugantys neįgalų asmenį, draudžiami valstybės lėšomis nedarbo socialiniu draudimu (tik tuo atveju, jeigu šie asmenys pagal įstatymus nėra privalomai draudžiami nedarbo socialiniu draudimu kitu pagrindu).

36. Asmuo, slaugantis neįgalų asmenį, turi nedelsdamas raštu pranešti Fondo valdybos teritoriniam skyriui, kuriam pateikė prašymą drausti valstybės lėšomis, apie aplinkybių, susijusių su Tvarkos aprašo 34.6.3, 34.7–34.12 punktuose nurodytomis draudimo valstybės lėšomis sąlygomis, pasikeitimą.

37. Fondo valdybos teritorinis skyrius periodiškai (ne rečiau kaip vieną kartą per metus) pateikia atitinkamos teritorijos savivaldybei paklausimą, kuriame prašo pateikti informaciją apie atvejus, kai prašymus drausti valstybės lėšomis pateikusiai asmenys, slaugantys neįgalų asmenį, netenkina Tvarkos aprašo 34.8–34.11 papunkčiuose nurodytų draudimo valstybės lėšomis sąlygų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

38. Nustačius, kad neįgaliam asmeniui, dėl kurio vykdomas draudimas valstybės lėšomis, NDNT nustatė ne specialųjį nuolatinės slaugos poreikį, draudimas valstybės lėšomis nutraukiamas.

VI. DVASININKAI

39. Dvasininkai draudžiami valstybės lėšomis tik tuo atveju, kai jie neturi būtinojo senatvės pensijai valstybinio socialinio pensijų draudimo stažo, negauna valstybinės socialinio draudimo pensijos ir kai jų draudžiamųjų pajamų suma per kalendorinius metus yra mažesnė už atitinkamų metų 12 MMA.

Punkto pakeitimai:

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK00VE-108

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

40. Religinė bendruomenė ar bendrija teikia 1-SD ir 2-SD pranešimus Fondo valdybos Vilniaus skyriui. Pirmąjį kartą teikdama 1-SD pranešimą, religinė bendruomenė ar bendrija kartu turi pateikti dokumentą, įrodantį valstybės pripažinimo suteikimą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

VII. PRAKTIKANTAI

41. Praktikantų teisė į draudimą valstybės lėšomis nustatoma pagal pateiktus 1-SD pranešimus ir Lietuvos Respublikos švietimo ministerijos profesinių ir aukštųjų mokyklų sąrašus, skelbiamus internetinėje svetainėje www.aikos.smm.lt.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

42. Jei praktinis mokymas atliekamas mokymo įstaigoje, 1-SD pranešimą ir 2-SD pranešimą teikia ši įstaiga. Kai praktinis mokymas mokymo įstaigoje vykdomas nebaigus teorinio mokymo, 1-SD pranešimai ir 2-SD pranešimai pateikiami remiantis mokymo įstaigos patvirtintu praktinio mokymo grafiku.

43. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintą I grupės nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokų tarifą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-121](#), 2012-03-20, *Žin.*, 2012, Nr. 35-1747 (2012-03-24), i. k. 112223VISAK000V-121

VII¹. ASMENYS, ATLIEKANTYS SAVANORIŠKĄ PRAKTIKĄ

43¹. Draudėjas, pas kurį asmuo atlieka savanorišką praktiką, teikia 1-SD ir 2-SD pranešimus apie savanoriškos praktikos atlikimo pradžią ir pabaigą.

43². Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintą I grupės nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokų tarifą.

Papildyta skyriumi:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

VII². KURSANTAI

43³. Pataisos pareigūnų švietimo įstaiga, kurioje kursantas mokosi pagal profesinio mokymo programas, teikia 1-SD ir 2-SD pranešimus apie kursanto mokymosi pradžią ir pabaigą.

43⁴. Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos skaičiuojamos pagal Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme patvirtintą I grupės nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokų tarifą.

Papildyta skyriumi:

Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

VIII. MENO KŪRĖJAI

44. Kultūros ministerija teikia Fondo valdybai duomenis apie meno kūrėjo statuso laikotarpį. Skaičiuojant VSD įmokų sumą vertinamos tų mėnesių draudžiamosios pajamos, kuriais asmuo bent vieną dieną turėjo meno kūrėjo statusą ir dar nebuvo sukakęs senatvės pensijos amžiaus.

45. Fondo valdyboje iki kiekvieno mėnesio 15 d. pagal Registro duomenis suformuojama mokėtinų VSD įmokų suma, įvertinant kiekvieno meno kūrėjo turėtas draudžiamąsias pajamas bei VSD rūšis, kuriomis jis buvo draudžiamas (jei asmuo buvo draudžiamas valstybės lėšomis dėl kitų priežasčių, draudžiamosiomis pajamomis laikoma ir suma, nuo kurios apskaičiuotos VSD įmokos) nuo kalendorinių metų pradžios iki prieš tai buvusio mėnesio pabaigos. Nustačius, kad meno kūrėjas:

45.1. draudžiamųjų pajamų neturėjo, – apskaičiuojamos šio asmens VSD įmokos už praėjusį mėnesį nuo MMA;

45.2. turėjo draudžiamųjų pajamų, kurios yra mažesnės nei atitinkamų mėnesių MMA suma, – apskaičiuojamos šio asmens VSD įmokos nuo skirtumo, gauto iš atitinkamų mėnesių MMA sumos atėmus asmens turėtas draudžiamąsias pajamas bei atimant praėjusį mėnesį apskaičiuotą VSD įmokų sumą;

45.3. turėjo draudžiamųjų pajamų, tačiau buvo draudžiamas kitų rūšių draudimu, negu nustatyta VSD įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje, – apskaičiuoja šio asmens VSD įmokas nuo MMA toms draudimo rūšims, kuriomis jis nebuvo draustas, o toms, kuriomis buvo draustas, bet draudžiamosios pajamos buvo mažesnės už atitinkamų MMA sumą, VSD įmokas apskaičiuoja pagal Tvarkos aprašo 45.2 punktą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

46. Fondo valdyba iki kiekvieno mėnesio 25 dienos Kultūros ministerijai pateikia paraišką už praėjusį kalendorinį mėnesį, kurioje nurodo Tvarkos aprašo 45 punkte nustatyta

tvarka apskaičiuotą bendrą mokėtinų VSD įmokų sumą. Kultūros ministerija šią sumą perveda į Fondo biudžetą ne vėliau kaip to mėnesio paskutinę dieną. Fondo valdyba, nustačiusi Kultūros ministerijos pervestų lėšų permoką ar nepriemoką už praėjusius laikotarpius, atitinkamai mažina ar didina lėšų poreikį už artimiausią kalendorinį mėnesį. Informacija apie konkrečiam meno kūrėjui apskaičiuotą įmokų sumą saugoma Registro duomenų bazėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-183](#), 2016-04-20, paskelbta TAR 2016-04-20, i. k. 2016-10123

47. Už laikotarpį nuo 2012 m. sausio 1 d. Fondo valdyba iki kiekvieno mėnesio 25 dienos pagal Registro duomenis apskaičiuoja privalomojo sveikatos draudimo įmokas nuo MMA už meno kūrėjus, negaunančius pajamų pagal autorinę sutartį ir nepriklausančius asmenims, nurodytiems Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, 17 straipsnio 1 ir 4–9 dalyse. Pasibaigus kalendoriniams metams, gavusi papildomus duomenis iš Valstybinės ligonių kasos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos apie meno kūrėjus, už kuriuos buvo mokėtos įmokos iš Meno kūrėjų socialinės apsaugos programos, tačiau jie gavo pajamų pagal autorinę sutartį arba priklausė asmenims, nurodytiems Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje, 17 straipsnio 1 ir 4–9 dalyse, Fondo valdyba patikslina lėšų poreikį už praėjusius kalendorinius metus ir atitinkamai sumažina lėšų poreikį už artimiausią mėnesį.

48. Už meno kūrėjus, kurie tuo pačiu metu yra savarankiškai dirbantys asmenys, draudimui valstybės lėšomis už praėjusius metus mokėtinos įmokos perskaičiuojamos pasibaigus gautų pajamų deklaravimo Valstybinei mokesčių inspekcijai terminui. Nustačiusi, kad meno kūrėjas turėjo draudžiamųjų pajamų kaip savarankiškai dirbantis asmuo, Fondo valdyba atitinkamai sumažina artimiausio mėnesio lėšų poreikį meno kūrėjų draudimui.

Pakeitimai:

1.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas

Nr. [V-121](#), 2012-03-20, Žin., 2012, Nr. 35-1747 (2012-03-24), i. k. 112223VISAK000V-121

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-269 "Dėl Valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas

Nr. [V-639](#), 2012-12-21, Žin., 2012, Nr. 155-8047 (2012-12-31), i. k. 112223VISAK000V-639

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-269 "Dėl Valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

3.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas

Nr. [VE-19](#), 2013-08-13, Žin., 2013, Nr. 89-4455 (2013-08-22), i. k. 113223VISAK000VE-19

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-269 "Dėl Valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

4.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas

Nr. [VE-108](#), 2013-10-11, Žin., 2013, Nr. 109-5402 (2013-10-17), i. k. 113223VISAK000VE-108

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-269 "Dėl Valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

5.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas Nr. [V-207](#), 2015-04-21, paskelbta TAR 2015-04-22, i. k. 2015-06106

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-269 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

6.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas Nr. [V-67](#), 2016-02-04, paskelbta TAR 2016-02-05, i. k. 2016-02370

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-269 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

7.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Įsakymas Nr. [V-183](#), 2016-04-20, paskelbta TAR 2016-04-20, i. k. 2016-10123

Dėl Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2011 m. liepos 5 d. įsakymo Nr. V-269 „Dėl Valstybinio socialinio draudimo valstybės lėšomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo